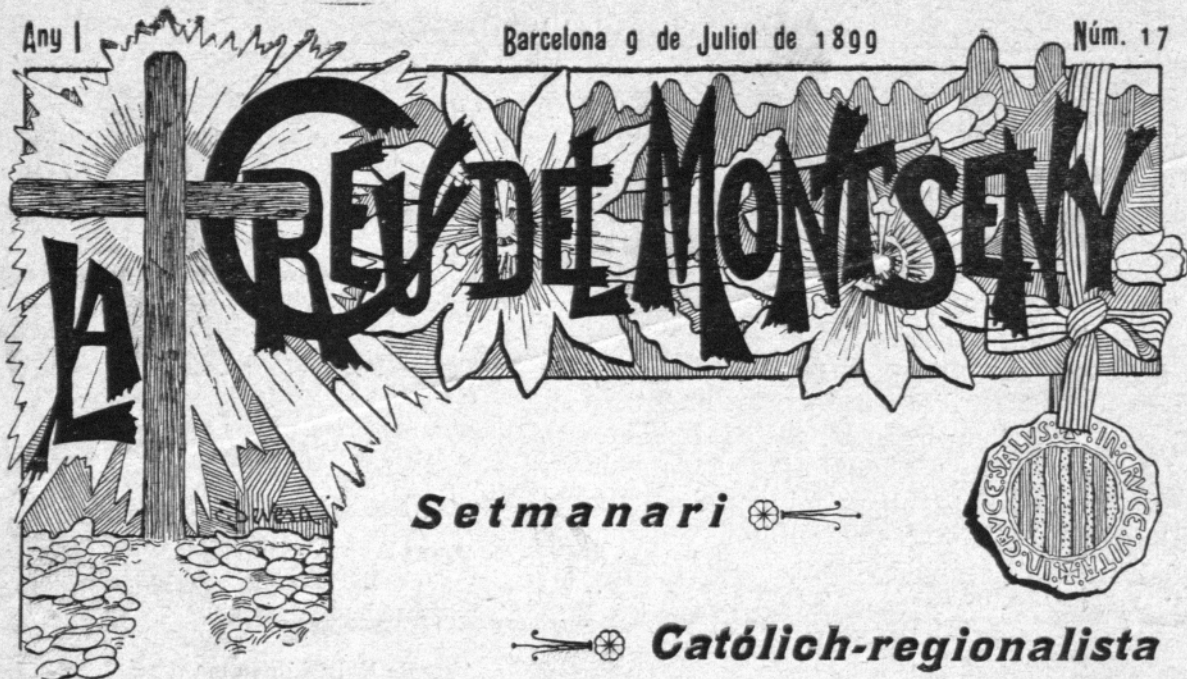




Preus de suscripció

ESPANYA Y CATALUNYA FRANCESA

Un any (directament)	5 pessetes
Per corresponçal	6 >
Un semestre	3 >
Extranger y Ultramar preus dobles.	

Número solt 10 céntims.

Centre de suscripció

Redacció y Administració: Imprempta Antoniana. Carrer de
Gerona, 76, que es ahont deu dirigir-se tota correspon-
dencia.

No 's tornan los originals

(Bussó á la entrada.)

SUMARI.—Sor. Hroswita, per *En Enrico Panzacchi*.—Fragment, per *En Alexandre de Riquer*.—Notes històriques sobre
'ls primitius temps del Odre del Carmen, per *En Pere Martyr Bordoy*.—Lo Jardí del Sagrat Cor, per *Mossen Joseph
Condó Sambeat*.—Bibliografia Montserratina, per *En Antoni Bulbena y Tusell*.—Lo Cor de Jesús, per *Mossen Joseph
Simón y Jubany*.—Les cançons de ronda, per *En Valeri Serra Boldú*.—Ignocencia, per *Na Assumpta de Vallons*.—
Gazetilles.—A mon Deu, per *Ignasi de Sacalm*.—Una nussa nova, per *Joan Linares y Delhom*.—L' Orfanet, per *En
Felip Plevau*.—Pa de Sant Antoni.—Noves Antonianes.—Correspondencia literaria.—Anuncis.

SOR HROSWITA

(TRADUCCIÓ)

Lo fet de una monja que á mitjants del
sigle desé, y á dins d' un monastir ale-
many estudia á Terenci, compón come-
dias á llur imitació, en la mateixa llen-
gua, y las fa recitar per altres monges ó
deixeples del monastir, te en sí tanta va-
guetat y curiositat que bé mereix que s' en
torni á parlar encara que estiga convensut
de no dir res de nou pera la classe dels
erudits de professió.

Certes notícies literaries viuen en una
especie de mitja llum: no s' ignoran, pro
no 's pot dir que hagin alcançat aquell
grau de llarga notorietat que resta argu-
ment á tot lo ulteriorment tractat. A tal
classe de notícies pertanyen al meu enten-
der les de la monja Hroswita y les de ses
comedies.

L' abadía de Grandersheim (Saxonia)
fou fundada l' any 852 p' el duch Landolf
l' últim nebot de Witichindo, el gloriós
vensut de Carlemany. No se sab ab pre-
cisíó l' any que hi entrá Hroswita, com
tampoch l' any del naixement y de la sua
mort. Sols pot donarse com á segur que
nasqué entre 'l 912 y 'l 940, y qu' encara
era viva 'l 973. Ses mestres foren una senzi-
lla monja, Rikkarda, y Gerberta de la im-
perial sanch dels Ottóns, abadesa del con-
vent y dona famosa en aquell temps en
tota Alemanya, per la seva doctrina.

D' obres seves ne quedan moltes en
vers: una historia de la Verge, lo panegi-
rich dels tres primers Ottóns («Panegyris
Oddonum»), un llarg «Carmen» referent á
la fundació del monastir de Grandersheim,
poema preciós per les notícies que conté
sobre la vida literaria y monástica dels
segles ix y x, y altres.

Pro 'l volúm que l' ha fet sobreviure

en l' historia literaria, y que avuy fa buscà 'ls altres d' ella, es sens dubte 'l volúm de les seves comedies, escrites no sols á imitació, sino en emulació, com ella diu, de Terenci. «In æmulationem Terentii.»

L' esperit que informa les comedies es asceticament religiós; y el cel de totes elles, com al entorn d' un adorno, gira sempre entorn d' un mateix argument: la batalla y triomph de la castedat. Tema delicat y fàcilment escabrós, pro que la pía monja tracta ab una ingenuitat que s' acosta á l' audacia; s' entén l' audacia dels esperits senzills y lleals, en els quins l' elevació del pensament trova sempre 'l modo de purificar la forma.

* * *

Una primera pregunta 's fá indispensable: ¿Quines relacions hi ha entre aqueixes comedies religioses de Hroswita y el «drama sacro» que veyém formarse lentament á l' edat mitja en les varies nacions cristianes? D' Ancona observa justament que de relació no n' hi há cap. (1) Les comedies de la monja alemanya son una especie de paréntesis clàssich, obert y tancat en el bell mitj de la dramaturgia mitieual. Tenen de comú ab elles l' esprit religiós per la senzilla rahó de que allavors la religiositat entrava per tot arreu; mes, per altra part, no hi há afinitat ó comunansa ab el procés de formació y ab l' organisme y 'l desenrotlló d' aquells drames. Son després un fet solitari; una advertencia aristócrata y clàssica junt á n' aquella literatura bárbara y popular. A pesar seu y fins ignorantho, ellas sufriren certament dels de fora l' influencia del art d' aquell temps, especialment en la forma, pero aixó vé senzillament de que l' exemplar á quin volían amotllarse era massa alt y massa lluny. D' aquell mateix modo (per citar un exemple d' art ben rescent) los escolars de Canova y Torwaldsen estavan ben resoltos á reproduhir la forma de la estatuaria grega, posant y tapiçant les figures ab aquell seu palit esquema imitatiu de l' antiga bellesa; pro després tornaven á surtir artistes contemporanis, molt més de lo que ho pensaban y volían.

ENRICO PANZACCHI

(Continuará)

(1) *Origini del teatro in Italia*. T. I, pag. 79, notes.

Fragment

Ayre de Maig rublert d' amor y vida,
ton álit fecundant per valls y monts
al empendrer la marxa benehida
ne fa esclatar poncellas y brotons.

Tú donas vida al prat, vida á la serra
y á la floreta humil que surt de terra
germina, creix y bada tota sola
lo calzer delicat de la corola

Aura que gronxas la pineda umbria,
cantas lo ritme rialler dels rius
y al peu del gorch que misteriós somnia
adorms ab ton oreig aixams de nius.

Ayre de Maig dúnten ma poesia,
mon dol anyoradís tota, ma pena;
esbrina l' or sedós d' hermosa trena
y cántali 'l secret qu' en mon cor nia.

Fesli una ronda de poesia vaga
que, corona parlant canti á tot hora
al voltant de son cap hermós de fada,
poemes de sospirs ab veu que plora.

ALEXANDRE DE RIQUER.

NOTES HISTÓRIQUES SOBRE 'LS PRIMITIUS TEMPS

de l' Orde del Carme

(Continuació)

III

No podém deixar enlayre un notable com desconegut testimoni del celebrat escriptor juheu Filó, qui, ademés de donar a l' ordre Carmelitana mostres de profunda reverencia, ens explica la vida íntima dels antichs carmelites. Diu aixís: Aquella classe de homes arrebatats d' un amor el mes fort á les coses celestials, y com omplenats d' un sant fervor, es donen de tot cor a la contemplació de les divinals perfeccions, mediten sobre l' eternitat y no 'ls amohina res mes que 'l desitj de la benaventurança en que posen tota llur ambició. Com si de fet estiguessen morts á tot lo del mon y als sentits, fins de lo que posseheixen es desprenen voluntariament per Deu. Y ben contents en la pobresa d' esperit, donen als seus ó als amichs, á falta de cells, els bens que lícitament podrien posseir.

Vihuen en despoblat, en deserts y erms, es retiren en balmes, tenint sempre en molt al retiro y la soletat, no perquè aborreixin als seus semblants, á la manera dels estúpits estoics, sinó per amor de Deu y per temor d' aquelles reunions mundanes que poques devegades deixen de corrompre les mellors costums. Hasta tal punt tenen fixada en l' enteniment l'

idea de Deu, que ni tan sols en els moments que concedeixen al descans a sos prims còssos, ni en el somni s'els representen altres coses que les imatges de les bel·leses y perfeccions divines. En els ratos d'expansió fan cántichs ó hymnes á llohança de la Divinitat y de les excel·lencies de Deu, fahedor de totes les coses. Sis dies están filosofant en tan santes operacions no exint del seus retiros ni tan solzament pera mirar á fora, á tal punt arriban sa privació y penitencia. Mes, arribat el dia seté, es coi·lotgen en el *Seunión* ó lloch d'oració y aprés d'adorar á Deu prenen seti per ordre d'etat, d'una manera grave y modesta, ab les mans dessota 'l mantó..... El major d'ells en etat, parla y tots 'ls demés guarden el mes profund y reverent silenci, y sols mostren llur assentiment á lo que aquell els explica y proposa, ab una inclinació de cap ó ab senyes per medi dels ulis..... A un punt tant extremat redueixen aquestos solitaris l'aliment, que sols mengen pera matar la fam, y sols beuen pera que no 'ls prive dels seus exercicis la sed: mes sempre preveyent la fartor, la qual miren com un terrible enemich tant del ánima com del cos. (*De vita contemplativa*.) Quils paraules concorden ab las de Joan XLIV de Jerusalem (*De inst. Monachorum*.) Y ab les del celebre Josefo. (*De bello judaico* VII), el qual explica també la forma d'admetre als novicis y tracta de les capes blanques que usen els carmelites.

PRIVILEGIS CARMELITANS: A. La mare de Deu concedí als elians, l'incomparable titol de germans de Maria. Grandesa sens iguals que 'ls Papes confirmaren ab ses butlles. «Concedim·diu el Papa Urba VIII» —a tots els faels de Christ, que diguen, parlant de «l'orde del Carme ó dels rel·ligiosos en particular, l'ordre ó germans de la Benaventurada Verge Maria» *Mare de Deu del mont Carmel*, si estessen en gracia de Deu ó haguessin purificat llurs conciencies «ab la confessió sacramental, tres anys y altres tanques quarentenes d'indulgencia, qual gracia y concessió volem que sigui perpetua.» Es celebrava á Bamburg una professó de rogatives á la qual anaren els carmelites, y al passar per devant d'una hermita en la qual hi havia la Mare de Deu, la saludaren els fills de Sant Elías, dient: *Ave Maria*. A quines paraules respongué l'imatge per tres vegades: «Veusaquí als meus gemans; qualsevol que vegi á un d'ells, veu á un dels meus germans.»

B. La Verge Santissima fou Mestre dels Carmelites. Escoltém al Beato Joan Mantuá:

«La sobirana Verge Maria de tal manera es Mare de nostra Rel·ligió Carmelitana que, no donantse per satisfeta de pujar á la montanya del Carme quantes vegades podia pera fomentar la pietat dels pobles, cridava al seu entorn á tots els deixebles de l'escola eliana pera aclarirlos els llochs que no poguessen compendre de les sagradas Escripturas, obrirlos els misteris de la fé y donalshi documents de perfecta vida-rel·ligiosa, els donava moltes coses necessaries á la vida.....»

C. Els carmelites foren hereus de Maria.—Aixís ho ensenyen Lezana, Cartagena, Tritemi, y fou descretat, á instancies de S. Ciril, pel Concili d'Efeso.

«Per un benefici singular, diu el sabi carmelita calçat Lezana nascut del amor maternal de Maria als carmelites, va passar á esser propietat d'esta ordre, aquella santa casa ahont l'angel va saludar á la Verge y tingué lloch l'Encarnació del Verb.» (*Maria Patrona-cap. IV.-n.º 2*)

La santa casa de Loreto, havia pertenescut, dons, desde la mort de la Verge, durant molt de temps á l'orde del Carme. Extranya afirmació, dirá algú dels nostres llegidors: mes escoltém al Prior General del Carme, Beato Mantuá, escrivint al Cardenal de la Rovere nebot de Sixto IV. «Ben penetrat está, »V. Emma, de que som descendents d'Elías y d'Elissen, com ho testimonia vostre oncle august Sixto IV en ses lletres apostóliques, com també que nostres Pares y antecessors, homes santissims, havien posseït y governat molt rel·ligiosament tots els llochs de Terra Santa, y entre ells, la casa de la Verge, avans que, per inescrutable judici de Deu, s'apoderessin d'ella 'ls serrahins. Tenint, dons, Vostra Eminencia, molt presents tals rahons, va creure molt prudent y hasta necessari, que s'ens restituís la possessió de nostra antiquíssima heretat.....» S. Ciril feu decretar pel Concili d'Efeso, que 'ls carmelites eren vertaders fills d'Elías y que 'l primer convent que hagueren en la llei de gracia, fou el de Jerusalem á la casa de Sta. Ana hon fou concebuda la Verge Maria, y lloch anomenat *Porta Aurea*.

PERE MARTYR BORDOY.

(Acabará en lo número vinient.)

Lo jardí del Sagrat Cor

I

—¡Ditxa, ditxa!—mon cor sempre cridava,
—¡Ditxa, ditxa!—udolavan mes passions:
y assedegat, la ditxa jo cercava
gustant tots los plahers que 'm dava 'l mon.

¡Mes cada pas que dava jo vers ella
s'allunyava una lleuga del meu cor!
Llavors ma set tornava 's en follia;
ma follia tornava 's en furor:
los entrebanchs que en mon camí 's posavan
ab les armes dels crims los feya pols.

Mes cada pás que dava envers la ditxa
era un dart que me la matava al cor.

—¡Ditxa, ditxa!—mon cor sempre cridava,
y jo volia atényerla á tot cost;
y, joguina d'un mar ple de desitxes,
vers la eterna desditxa anava foll.

Mentres me revolcava en l'imundicia,
del Sagrat Cor sentia l'accent dolç:

—Fillet meu, que cercas boig
los plahers d'aquesta terra,
¡qui 'ls segueix, fillet, quant erra!
dan dolor en lloch de goig.

Sols se troba dins mon Cor
lo plaher que 'l teu ansia;
que es mar de tota alegria
hont may hi entra lo dolor.

Vinahi, donchs, sense trigar:
jo só Deu y no t' enganyo;
en dar goig sempre m' afanyo
al qui s' hi ve á arreccerar.—

Leshores jo ma vista enterbolida
alçava per mirar al Sagrat Cor:
bé prou que me plavien ses paraules...
¡mes l' entrarhi, bon Deu, si 'm feya por!

Delicies ni belleses cap n' hi veyá,
hi veyá sols insignies de dolor:
d' espines la corona que 'l feria,
y una feixuga creu damunt de tot.

Tement d' eixes insignies la duresa
jo fugia altra volta cap al mon
y á llurs falsos plahers, que butxins n' eran,
tornava 'ls á entregar mon ferit cor.

¡Pobret! com més ferit, més revolcava 's
dintre 'l barçal dels falsos plers del mon.

—¡Ditxa, ditxa!—mitx delitant cridava,
y per ditxa, trobava sols dolor.

Llavors més amorosa y dolça encara
torní á sentir la veu del Sagrat Cor:

—Vina, vina, fillet meu,
á mon Cor que tant t' estima;
del goig que 'l mon t' escatima
trobarás en ell la deü.

Totes les dolçors del cel
dins mon Cor á dolls s' hi troban:
los llabis que un raig ne provan
amarga troban la mel.

Deixa los que 't dona 'l mon
que al esprit li son metzines
y se 'n fan débils joguines
de qui llurs aymadors son.

Entra donques en mon Cor,
animeta malhaurada;
si t' apar fosca l' entrada,
adins que n' hi ha de claror!

Gens ni mica 't punyiran
les espines que 'l voltejan;
pe 'ls que adintre s' hi rabejan
centinella sempre fan

Son les punxes d' un roser
que defensan á la rosa:
may seria tant flayrosa
sense aquell sagrat raser.

De mon Cor dintre 'l vergé,
tu serás lo rosa meva,
jo seré la abella teva,
que per sempre 't besaré.

Vina, donques, fillet meu,
á mon Cor que tant t' estima:
del goig que 'l mon t' escatima
trobarás en ell la deü.—

II

Leshores jo ma vista enterbolida
torní á aixecar envers lo Sagrat Cor.

Hi vegi, encar, com ma desditxa negres
damunt d' ell les insignies de dolor,
que en mon febrós desvari me semblavan
per l' ánima que hi entra los sayons.

Pró encara dins mon pit hi ressonavan
del bon Jesús la dolça veu y mots
que encisavan mon ánima y l' atreyan
com al acer l' iman més fort del mon.

Jo no hi volia anar; mes prou hi anava,
més que la fulla al arbre tremolós:
y quan pensava 'l Gólgota trobarhi....
¡Deu meu! hi vaig trobar tot un Thabor!

A la primera passa que hi donava,
de l' ánima hi trobava l' Aymador:
me dona un bés... ¡de dolç! ¡ay! si ho seria
quan tant ne trobo encara lo recort!...

A la segona passa que hi donava
hi veig d' hermoses ánimes un vol,
un vol d' esprits que jo no coneixia
si eran ángels ó si eran clarents sols;
y en ses áles, que un glop de llet més blanques,
se 'n emportan lo meu mitx somiós

Lo portan á volar per aquells ayres
tots embaumats de celiques dolçors;
y á cada glop que jo ne respirava
defallia de ditxa, goig y amor.

Després, plegant lo vol, ens aturárem
al cimbral del arbre més hermós
per contemplar aquell jardí de ditxes
que de tota bellesa n' es la font;
y l' esvol d' esperits que 'm rodejava
se va posá á cantar ab accent dolç:

—¡Donchs, que vols, nostra germana,
d' aquest regalat jardí?
De tot lo que 'l cor demana
lo tresor se troba ací.

¿Lo teu cor cerca la ditxa?...
Ací trobaras la font.
No sabém lo que es desditxa
los que havem fugit del mon.

¿Los teus ulls cercan belleses?
Cap n' hi manca en aquest Cor;
en est mar de boniqueses
pouha 'l cel lo bó y millor.

¿Cerca un llit hont puga jaure
lo teu cor afadigat?...
donchs, per sempre deixa 't caure
en los braços del Amat.—

Ells van fugir dexantme tota sola,
hubriaga de ditxa, goig y amor:
quan per seguí 'ls les ales desplega,
al meu devant vaig veure l' Aymador,
obert son llabris per un dolç somriurer,
obert sos braços per donám repós:
jo, tremolant y sens sabé 'l que feya,
en ells me deixo caure tot d' un cop.

Y 'l bon Jesús, de ma confiança en paga,
m' abraça ab tot l' afecte del seu Cor;
me dona un bes... ¡de dolç! ¡ay! si ho seria,
quan tant ne trobo encare lo recort!.....

L' immens mar de belleses que 'ls ulls veyan,
lo riu de ditxes que 'm brollava al cor.....
que ho diga Deu que 'n pot pendre la mida;
la llengua del mortal no té prou mots.

Mentres l' Amat als braços mé breçava,
arrenco un cant mitx delirant d' amor.

—Aymador de l' ayma mia,
si follejo, perdonáu:
aquesta dolça follia
vos mateix me la donáu.

Vostres besos y caricies
de dolços, Jesús, si ho son!...
Aixó si que son delicies,
no pas les que 'm dava 'l mon!

Allá un fals plahé 'm costava
un pecat y un desengany;
aquí 'l gosar may s' acaba,
y no 'm costa un sol afany.

Prou puch seguir vostres passos
sense ferme por la creu;
¡ay! portantme Vos als braços,
¿quina pó 'm farà, Deu meu?

Sols la pau de ma consciencia
es un plaher sobirà....
¡Ay! si aixó es fer penitencia,
la Gloria, donchs, qué serà.

JOSEPH CONDÓ SAMBEAT, *Pbre.*

Moró 7 de Juliol de 1897

BIBLIOGRAFIA MONT-SERRATINA

(Continuació)

—*España sagrada*. T. XXVIII. Contiene el estado antiguo de la Iglesia Ausonense, hoy Vique. Su autor el Rvmo. P. Mtro Fr. Henrique Florez... Obra posthuma que publica el P. Fr. Manuel Risco... —Madrid, Antonio de Sancha, 1774. En 4.^a

A la plana 35 e següents fa un estudi històric del Monestir.

—DE LA MONTAÑA DE MONSERRATE EN CATALUÑA. Introducción á la historia natural, y á la geografía física de

España, por D. Guillermo Bowles. Segunda edición, corregida. En Madrid, Imp. Real, 1782. En 4.^a páginas 438-443.

La primera edició es del any 1775.

—A FAMOUS SANCTUARY IN SPAIN, THE HISTORY OF ITS ORIGIN AND ITS ROMANTIC SITUATION. *A journey from London to Genoa...* Per Baretti. London 1776, p. 55.

—*Reisen durch Frankreich und einem Theil von Catalonien*.—Leipzig, 1778, p. 98.

Aquest viatge d' en P. Thicknesse conté aximateix un *Prospect von Monserrat in Catalonien*.

—HISTORIA VERDADERA DE LA VIDA DE FR. JUAN GARÍN, y de la penitencia que hizo en la montaña de Monserrate con la fundación de la Casa, y el aparecimiento de la Virgen María.—Barcelona, Juan Centené, librero, 1778. En 4.^a 20 págs.

—JOURNEY TO MONSERRAT,—arch of Hanibol—abbey—church treasure—story of brother John, &c.—Travels through Spain in years 1775 and 1776. London, 1779, p. 49.

D' aquesta obra de Swenburne, o Swinbrun, se'n ocupà lo *Diario de Barcelona*, 28 Juliol 1891.

—RELACIÓN ESCRITA POR D. JOSÉ VARGAS PONCE, del viaje que hizo en 20 de Julio de 1779, con D. Carlos Posada, Canónigo de Tarragona, á Monserrate.

Ms. original, en 14 fulls, a la Acad. de la Hist., T. X de la Col. del autor. Conté aquest treball una descripció de les coses més notables de la montanya e del Santuari, ab notícia de algunes inscripcions e de diferents Mss. de sa Biblioteca. (Muñoz, *Dicc^o bibl. hist.*)

—*Essai sur d' Espagne*. Voyage fait en 1777 et 1778 par M. P.***—Genève, M. DCC. LXXX. En 8.^u

Al T. I, págs. 32-37 s' ocupa del Mont-serrat. Allí parla de la obra de Lombard, hon hi hà, diu, *une description tres circonstancié*.

—*Nouveau voyage en Espagne*, fait en 1777 & 1778; Dans lequel on traite des Mœurs.... & de l' Inquisition; avec des nouveaux détails sur son état actuel, & sur une Procédure recente & fameuse.—Londres-Paris, 1782. En 8.^u T. I, págs. 32-37.

Podria ésser aquesta (que posehim) una nova edició de la obra anterior. Es ací hon parla de la procehencia dels *Exercicis* de Sant Ignasi de Loyola.

—JOURNEY FROM BARCELONA TO THE MOUNTAIN OF MONSERRATE. *Travels through Spain*...—London, 1780, página 382.

—*Neuste Reisen durch Spanien vorzüglich in Ansehung der Künste, Handlung*...—Leipzig, 1786, T. II, p. 374.

—*Viage de España, en que se da noticia de las cosas más apreciables y dignas de saberse, que hay en ella*. Su autor D. Antonio Ponz, Secretario de S. M. y de la Real Academia de San Fernando... T. XIV.—Trata de

Cataluña.—Madrid, Viuda de Ibarra, Hijos y C.^a, 1788. En 8.^u págs. 116-132.

—*Lettres écrites de Barcelone*, per en Pere-Nicolau Chantreau, p. 110.

L.^e any. 1792 se trobava l' autor al Mont-serrat.

—ACERCA (APÉNDICE) DE LA TIPOGRAFÍA, POR LOS PADRES BENEDICTINOS DE MONSERRATE. *Examen de los primeros tiempos del arte tipográfico en España*, por D. Raimundo Diosdado Caballero. Versión castellana por don Vicente Fontan.—Madrid: oficina tipográfica del Hospicio, 1865. En 4.^t

Es una reproducció, ab lo text llatí original al peu, de la 1.^a edició de Roma, Ant. Fulgoni, 1793.

—IMPRESA DEL MONASTERIO DE N. S. DE MONSERRATE. —*Tipografía española ó historia de la introducción... del Arte de la Imprenta en España*. Su autor Fr. Francisco Méndez.—Madrid, Viuda de D. Joaquín Ibarra, 1796. T. I, e únich.

La segona edició, *corregida y adicionada por don Dionisio Hidalgo*, Madrid, Imp. de las Escuelas Pías, 1861. En 4.^t págs. 169-178 e 385.

—ESTUDIOS CIENTÍFICOS SOBRE LA MONTAÑA DE MONTSERRAT. Ms. de Fra Guerau Joana, Dtor. en Farmacia (1789-1841), lo qual treball desaparegué en 1.^a incendi del Monestir, any 1811. (Cruselles).

—MONESTIR DE MARÍA SMA. DE MONTSERRAT. Tractat de alguns monestirs famosos de Catalunya. Ms. anònim del darrer ters del XVIII^{en} segle. En 4.^t del fol. 131 al 136.

—DESCRIPCIÓN DE LA MONTAÑA Y SANTUARIO DE MONTSERRAT.—Poesía catalana del siglo XVIII, publicada enteramente conforme con el manuscrito original por don Florencio Janer.—Madrid, V. Matute, 1859. En 8.^u páginas 21.

Es la tan coneguda composició en lires catalanes, atribuïda al Mestre Fra Agustí Eura, de la religió agustina, que visqué a la primera meytat del XVIII^{en} segle (1).

Segons en Cornet & Mas, a la seua edició del any 1890, diu que he estat reimpresa á Madrid en aquell mateix any.

—DELS MONESTIRS DE MONT-SERRAT, *Bages, Larraix*, & Manuscrit del XVIII^{en} segle, del canonge Jaume Pascual que existia al col·legi de Pares Gesuïtes de Balaguer en 1868. (Elies de Molins, *Dicc. biog. y bibl.*)

—EL MONSTRUO DE CATALUÑA, Y PEÑAS DE MONSERRATE. *Fray Juan Guarín*.—Comedia nueva.—Barcelona, Mateo Barceló. En 4.^t 48 págs.

N.^e hi ha un altra edició, de Joan Francisco Piferrer.

Aquest drama en tres actes, que suposam del segle anterior, segons en Elies de Molins se representava en lo Teatre Principal de Barcelona l' any 1821.

(1) La obra, en vers català del P. Eura, a que-s refereix en Torres Amat no és sobre lo Mont-serrat, mas sobre lo Canigó.

XIX^{en} SEGLE

—DER EINSIEDLER VON MONTSERRAT.—*Spanische Novellen*, von C. A. Fischer. Berlin, 1800. P. 58.

—DER MONTSERRAT BEI BARCELONA.—*Allgemeine geographische Ephemeriden*. XI. P. 265.

Lletra de Guillem de Humboldt a Goethe en 1803. *Ceuvres*, III. En lo mateix volum III, p. 422, hi ha també un sonet plè de recorts del Mont-serrat.

Aquestes notícies les trahem del article *Guillaume de Humboldt et l'Espagne*, publicat l' any 1898 a una revista francesa, per en Arthur Farinelli. Lo qual treball, rublert d' interessants notes, fou traduït e estratat (a instancies del autor) al català d' en Alfret Gasa, e publicat als nombres 8 e 9 de la «Revista de la Asociación-artística-arqueológica barcelonesa.» Any II, 1898. Págs. 581-598 e 662-673.

—*Wer sich wagt geht zu Grund. Spanische und Italienische Novellen*, hrg. von Sofia Brentano. Penig, 1804, p. 11.

—*Bruchstücke einer Reise .. von Beauregard Pandin Yariges*. 1805 (?) P. 258.

—*Viaje de España, Francia é Italia*, por D. Nicolas de la Cruz y Bahamonde, Comisario de la Real Academia de las Bellas Artes de Cadiz.—Madrid, Imp. de Sancha, M.DCCC.VI. En 8.^u T. I, lib. 2, págs. 142-148.

—*Voyage pittoresque et historique de l'Espagne*, par Alexandre de Laborde et une société de gens de lettres de Madrid.—Paris, Pierre Didot l' Aîné, M.DCCC.VI. Double-fol. T. I, págs. 12-25.

Es aquesta edició monumental la primera qui ofereix la monografia del Mont-serrat més artísticament il·lustrada, pus que la acompanyen una dotzena de bons gravats al acer molt interessants.

Fou reproduït lo text d' aquesta obra ab lo títol de *Itinéraire descriptif de l'Espagne...* par A.* de L.* Seconde édition. Paris, H. Nicolle, M.DCCC.IX. E. 8.^u P. 73.

Mes tart la traduhiren lliurement al castellà, acompanyada de 29 cartes geog. Segunda edición corregida y aumentada. Valencia, Ferrer de Orga, 1826. En 4.^t P. 23.

—*Tratado del modo de asis ir y ayudar a misa y sobre las costumbres de la casa* Ms. de Fra Miquel Cardellach, Mestre de novicis e Prior major en lo Monestir del Mont-serrat. (Morí en 1809.) (Elies de Molins, *Dicc. biog.*)

—*Viage literario á las Iglesias de España*. Su autor el P. Fr. Jaime Villanueva, de la Orden de Santo Domingo, &.—Valencia, Oliveres, 1806-1821. En 8.^u T. VI, págs. 134, 143, 219, 221, 223, 330, e T. VII, págs. 136-170.

—ALONSO, ODER DER WANDERER NACH MONTSERRAT, aus Don Barcos Papieren. Son autor J. A. Fessler.—Leipzig, 1808.

—DER EINSIEDLER AUS DEM MONTSERRAT, per Carolina Pichler.

En la novela *Der Graf von Barcellona*, insertada en l' *Aglaja* (1815) pag. 230, la matexa autora anomena tot sovint lo Mont-serrat.

—LAS RUINAS DE MONSERRATE. Canto por D. R. A. M. S. (D. Ramon A. Muns & Serinà).—Barcelona, Agustín Roca, 1815. En 16 u 50 p.

Algunes de les estrofes les reproduí en la *Historia de la Virgen*, que lo dit senyor traduhí per la «Librería Religiosa.»

(V. *Noticia histórica*. 1855.)

—*Relacion de lo acaecido en la traslacion de la Santa Imágen de Nuestra Señora, desde Montserrat a Barcelona, en Noviembre de 1822*, referida y escrita por el P. D. Benito Perceval. - *Regreso de la Santa Imágen al Monte en 1824*.

Ab dues relacions foren incloses en la *Historia* del P. Montades, pags. 286-292.

La segona deu ésser la matexa que del propi autor havem trobada ab lo nom de *Apun.es* que dexá escrits, sobre los Oficis celebrats los dies 9, 10 e 11 de Juny del any 1824 en Barcelona, e traslació de la Sta. Imatge des de la Catedral de Barcelona a Mont-serrat lo die 12 del mateix mes e any.

—*Diccionario geogr. co estadist. o de España y Portugal*, por el Dr. D. Sebastián de Miñano.—Madrid, Pierart Peralta, 1827. En 4.^{ta} P. 93.

—*Diccionario geogr. co universal*, por una sociedad de Literatos: S. B. M. F. C. L. D.—Barcelona, José Forner, 1831-1834. En 4.^{ta} m. T. VI, pags. 311-313.

—*Voyage pittoresque en Espagne...* par J. Jaylor. Deuxième partie. Planches.—Paris Pion frères, 1832. En 4.^{ta} m.

En la penúltima lámina (litografiada) hi figura una vista general fantasiant lo Mont-serrat, acompanyada d' una fulla descriptiva.

ANTONI BULBENA TUSELL.

(Continuará.)

LO COR DE JESUS

«Venite ad me omnes.»

Si 't trobas trist, fatigat,
si 't sens lo cor amargat
per el dupte ó 'l dolor,
si ets perseguit, calumniat,
si tens set de pau y amor,
vina, serás consolat
per aquet dolcíssim Cor.

J. SIMON Y JUBANY, *Pvre.*

Banyolas, últim dia del mes del Cor de Jesús, 1899.

Les cansons de ronda

(Acabament)

A no duptarho, la classe encara mes abundosa de coples, que 's cantan á la ronda y les cantan las comares y la quitxalla per tot arreu, son aquelles en que se cita algún ó alguns pobles. Son de facilissima aplicació per lo mateix que tothom les sab y 's repeixen tant.

Lo Poal está en un plá
los Archs demunt de una costa
¡Adeu vila de Bellvis
que tants de sospirs me costas!

Sant Sebastiá gloriós
sou patró de Fondarella
teniu la fonteta aprop
á devant de la Capella.

Lo següent indica 'l día que celebran la festa Major en els pobles que se citan.

A Belianes fan San Jaume
á Maldá Sant Agustí
á Targa Santes Espines
y á Sant Martí, Sant Martí. (1).

Les que mes abunden son les satíriques que les cantan regularment tots els pobles menos l' aludit.

Si voleu que us he las diga
les quatre ciutats del mon:
Mollerusa y Fondarella
Miralcamp y Sidamón. (2).

També hi ha aquesta altra pera dir com en l' anterior que 'ls quatre pobles que se citan no son gayre grans.

Si voleu que us he las diga
les quatre ciutats del Rey:
Monsonís y Foradada
Marcobau y Paradell.

Y entran les que diuen alguna cosa.

Aquí baix hi ha un poblet
que 'n diuen Torrefarrera
plegadors de caragols
lladres del horta de Lleyda.

A Vilanova les guapes
á la Torre 'ls serafins
á Corbins les ofendoses
burladores de fadrins.

(1) Aquest es San Martí de Maldá. L' any passat nostre ben volgut colega *El Aguila Tarregense* obrí una secció polémica en son periodich sobre si deuria escriurers *Tárrega* ó *Targa*, en el que hi terciaren persones tan enteses en la materia com son Mossen Joan Segura, Francisco Flos y Calcat y los que amagaren el nom ab els pseudonims *Cercavins* y *Dondara*.

(2) S' escriu *Sidamunt*, pero tothom ho pronuncia *Sidamón*.

A Barcelona hi ha barcos
 a Tarragona hi ha peix
 a València hi ha taronges
 y a Benavent no hi ha res.

Veyém altres géneros. *Las de dona*, que de vegades les canten los homes pero indican que les han fet ó s' han fet per dones. .

Y n' hi han de diferents géneros, desde la sentimental de bona lley, filla de un sospir, fins a la desdenyosa que 's dirigeix al estimat d' algún temps.

També n'hi há que no diuen gran cosa com en las demás. Unes y altres les canten quan cusen, agranen, amassen y fan demás feynes doméstiques, pero may las cantarán com els joves, perque les dones ó noyes en lloch de rondar son rondades. Les cançons aqueixes obeheixen a que també la dona té el seu *corazoncito* y afoja los penas cantant y en cançons esplaya sa alegría. Veginse tots el géneros.

Fora vila m' hen casada
 ja vos enpenedireu!
 quan sabreu que estich malalta
 enterrada 'm trobareu.

A Menarguens tinch la caixa
 a Corbins lo calaixó
 a la vileta de Termens
 hi tinch lo festejador.

Encara que portis clenxa
 y el cabell a la romana
 no m' enganyarás a mi
 ¡tap de carabassa vana!

Ab la cara t' ho coneix
 y ab la gira de la gorra
 cada dia que n' es festa
 mudes de festejadora.

La mare sempre m' ho deya
 sempre m' ho está dihent:
 xica no festegis massa
 que perdrás l' enteniment.

Entre moltes altres que podríam citar.

Sucseheix de vegades que cantats los dos primers versos de la quarteta, surten los altres dos ab un ciri trencat sens que siga posible preveurerho.

Per amunt se va a Agramunt
 per avall també s' hi va:
 si voleu xiques boniques
 aneu a Castellserá.

Per la mar corren cunills
 pels rostolls corren anguiles:
 Adelaida del meu cor
 veyas de que 't determines.

Y allí ahont diu Adelaida, hi sentíreu posar Dolores, Antonia, Marieta, Pepa, etc. segons el cas.

Una especialitat resultan també les que s' ha de creure que son traducció dels cantars baturros per la semblansa que hi tenen.

La rosa del mes de Maig
 si no la culliu se passa
 també 's passen les xicotes
 si 'els seus pares no las casan.

que podria ser traducció de la castellana

La perita en el peral
 si no la cogen se passa
 igual te sucede a tí
 morena si no te casas.

y aquesta

Vamos compañeros vamos
 vamos a donar un tom
 que una niña de quince años
 me ha robado el corazón.

que no acaba de ser traducció de aquesta altra:

Vamos compañeros vamos
 vamos a dar una vuelta
 que una niña de quince años
 me tiene preso en cadena.

Pero s' hi assemble y es de creurer que 's va tenir present al catalanisarla.

Y prou, perque la cosa ja comensa a ser massa llarga.

Malaguanyadament a les rondes no 's canten solsament coples catalanes, ni sempre son coples sino que 's canten també trossos de sarsuela ab son argument llicenciós com tan avessats estém a veurerlas. Y aixó que diuen (parlo del Urgell) que 'l treball no 'ls deixa temps pera llegir.

Es veritat que 's trevalla molt pero també es veritat que en el camp mateix quan se reuneixen uns quants joves pera esmorzar, fer deu hores ó verenar, no 'n falta may un que ha comprat lo romanso de moda que cantavan los ceguets a la fira ó mercat, y allí n' ensajan un bossí avuy un altre demá, ja que pera reunir-se cada dia a les hores demunt dites no ls hi cal trevallar en la mateixa pesa de terra.

Entench que pera contrarrestar la escandalosa expendició de cançons sarsueleres, fora altament beneficiós escriuren d' inspirades en ses costums y ab la senzillesa d' estil que s' ha vist.

Si ma veu hagués de esser escoltada, repetiria ben alt les paraules que posava al peu de uns articles que del mateix assumpte publicava l' any passat en *Lo Somatent* de Reus:

«Apa poetes, feu cançons p'el poble ab el patró que us dono, que res hi perdreu. ¡Valen sagell mes honrós pera vostres produccions que 'l de la popularitat!»

VALERI SERRA BOLDÚ.



IGNOSCENCIAI...

A LA SENYORA ANGELS PUIG DE CARALT EN SON ALBUM

De les flors que so cullit
en mon pás aquí la terra,
la que més m' ha enamorat
es la flor de l' ignoscencia.

Que 'n portava de perfúm!
que 'n llençava de dolcesa!
Mes vingué un jorn malastruch
y no sé com, la vaig perdre.

No la trovaré may més!
per més que cerqui y recerqui;
lo vent funest de tador
va marcirne ses fulletes.

També la vas perdre tu,
Angels, també la vas perdre...
mes, l' has tornada á trovar
de tos fills en lo cor tendre.

ASSUMPTA DE VALLORS.

Juliol de 1899.

GAZETILLES

Apesar de 'ls tristos successos del diumenge propassat, la sessió necrológica que l' *Agrupació Folk-lórica* destiná á honrar la memoria de son digne president, Fidel Quera Córdoba (á C. s.) se vegé en extrém concorreguda, ja que revestí la serietat y aspecte de que tant digne n' era 'l difunt á qui bé podem anomenar lo Benjamí de la colla, per esser lo més jove, 'l més aplicat y 'l més esperançador de la nova fornada de literats-catalanistes.

Començá l' acte ab lo discurs biogràfic que llegí son autor En Fèu; aprofitat jove; ab pincellades concises y segures ens relatá la vida curta pro activa d' en Quera.

Seguiren al susdit trevall, poesíes *ad hoc* dels senyors Masriera Arthur, Folch Torres Manel, Busquets Punset, Nogueras Oller, Viura, Gorchs, Buixadé y Almerich, no mancanthi un ben condimentat articlel ó quadro en correcta prosa d' en Roig y Pruna. En tots los trevalls llegits y recitats s' hi traslluhia lo concepte que d' en Quera s' habían format tant erudits poetes y escriptors.

La part musical aná bé, tocantse dos pessés expresament compostes per lo susdit acte.

Formada la corona fúnebre ab triades flors, surti en Nogueras Oller, actual president, lligant ab son discurs de gracies tant digna corona. La concurrencia eixí impresionada del local.

Tot sia á major honra y gloria de Deu y profit pel difunt, á qui hem d' anyorar per forsa tots els que haviam tastat lo fruyt de son ingeni. ¡Gemada flor marcida per ventada malestruga!

Lo prop passat dijous se verificá la repartició de premis en lo col·legi de Germanes Mercedaries de Sant Gervasi. Fou un acte lluhit tenint molt interès la part literaria y musical, llegintse poesíes catalanes y executantse al piano lo *Cant de l' ànima á la Verge*, de Víctor Balaguer. Un aplauso á les piadoses Germanes que inculcan nostra llengua ab interès á les seves confiades.

Flors del Montseny, de nostre company Antón Busquets y Punset, es un xamoset aplech de poesíes inspirades sota la *Creu* d' abed de la gran montanya catalana y que han rebut en sa surtida una afalagadora acullida per part de la prempsa literaria. Se trova en aquesta Administració al preu de dos rals.

Hem rebut lo primer número del setmanari *La Plana de Vich*, que ve á defensar los interessos morals y materials de sa comarca pera neutralisar aixís los desgabells del caciquisme, imperant lo mateix allí que per tot arreu.

No dúptém que farà molt en pro de sos ideals, donada la valentia ab que 's vehuen redactades totes ses seccions.

Li desitjém llarga vida y ab gust hi deixém establert el cambi.

Lo dimecres d' aquesta pasada setmana, lo notable artista En Santiago Russinyol llegí en l' *Agrupació Catalanista de Sitges* un poema titulat *Lo Jardí abandonat*, que es una obreta matisada d' aquell sentiment qu' es la característica del esperit de son autor.

Segons nostres notícies, el llenguatge es encisador y elegant de debó y simbólich com tot lo del autor de *L' alegria que passa*.

Hem rebut el cartell del *Certamen literari* que la vila de Olot ve celebrant desde fa deu anys en obsequi á sa excelsa patrona la Mare de Deu del Tura.

S' ofereixen deu premis per altres tantes composicions literaries que 's demanen y un quadro al oli pera premiar la mellor y més senzilla cansó d' ayre popular y sabor montanyench.

Constituheixen lo Jurat calificador los Srs. En Martí Genís y Aguilar, President; Dr. En Marian Serra y Esturi, Pvre., Vispresident; En Ramón Masfern y en Josep Soler, Vocals, y En Celestí Devesa, Secretari.

Firman y expenen el cartell, per la Junta organitzadora lo President Joseph Saderra, lo Secretetari Esteve Cardelús y Carrera.

A MON DEU

Que no 'm donareu cor,
Deu meu! que no 'us estimi,
qu' en Vos no gosi may
sentint vostras delicias?
Que no 'm donareu seny
perque 'l voler meu guihi



dels vostres grans amors
 cap l' abundosa mina?
 Deu meu! si 'm dareu cor,
 de pedra dech tenirlo;
 com marbre, deu ser fret,
 de sepultura humida.
 Mon seny deu ser ben cech,
 que ni un sol raig oviri
 del Sol qu' es infinit,
 del Sol qu' es dels cors vida.
 Quant vora vostre altar
 tants namorats oviro,
 copsant vostres favors
 l' amor seu dirigintvos,
 Deu meu, n' estich gelós,
 ne sentho gelosia
 d' amor; si jo 'n tingués
 ben tot vos el daría.
 Mes ¡ay! que so ben fret,
 ben fret y sense vida,
 y 'l cor que no es pas viu,
 d' amor no pot tenirne.
 Preneume 'l cor que tinch,
 la pedra es insensible;
 doneume un cor de carn,
 doneume un cor qu' estimi,
 donantme un altre cor
 tal volta tindrà vida
 si en ell Vos hi vesseu
 de gracies vostra mina.
 Doneumel ab la creu,
 volteulo be d' espinas;
 las penas fan aymar,
 los cors ellas cambian.
 Jesús, per vostra sanch
 que á gotas s' escorría
 del vostre Cor nafrat
 del Gòlgota en la cima,
 clemencia avuy per mi,
 clemencia vos suplico.
 Un cor per estimar
 ja me 'l dareu un dia,
 mes jo 'l vaig dar al mon
 l' amor fins oferintli.
 Vans somnis are ell ja
 dormit en ell somia
 fantasmas fets de fum,
 bellesas fonedicas.
 Alena sols sos goits,
 mes ¡ay! que no 'l sacian
 y en comptes de dolçor
 fel saben oferirli.
 No 'ls vull, Deu meu, no 'ls vull,
 ben lluy de mi ja 'ls tiro,
 porque propet de Vos
 vulláu dar-me acullida.
 No 'm feu á fora, no;
 fidel tinch de servirvos
 á mentres un moment
 al mon tingui de vida.

IGNASI DE SACALM

Una Misa Nova

Ab seguretat que pochs actes hi han tan conmo-
 vedors, com una missa nova. Si sempre no hagués
 estat aquesta la meva creencia, lo dia 1 d' aquest
 Juliol me n' hagués convensut, al celebrar sa pri-
 mera missa lo novell prevere Mossen Joseph Roure
 y Jaume.

L' acte tingué lloch en la iglesia parroquial d'
 aquesta vila, essent apadrinat lo celebrant per sa
 distingida germana, la simpática senyoreta Donya
 Antonia Roure y Jaume, y ab una assistencia nom-
 brosisima, que omplenava á vessar la nau gran de
 la nostra parroquial.

La capella que ab tant bon acert dirigeix l' inte-
 lligent mestre senyor Vilaró, cantá un ofici, del mes-
 tre compositor ampurdanés senyor Carreras, ab tanta
 justesa y afinació, que contribuí en gran manera al
 lluhiment de la festa.

La Sagrada Càtedra l' ocupá l' eloqüent orador sa-
 grat, catedràtic del Seminari de Gerona, Reverent
 Doctor Maymí, qui ab un senzill al temps qu' elo-
 qüent sermó, posá de manifest las excelencias de la
 santa religió catòlica, y lo grandiosa y sublim qu' es
 la missió del sacerdot, representant de Deu Nostre
 Senyor á la terra.

Acabada la cerimonia religiosa, los convidats,
 en número de mes d' un centenar, pujaren en ca-
 rruatjes que 'ls conduhiren á la pintoresca ermita
 del gloriós mártir Sant Sebastiá, hont los hi fou ser-
 vit un esplendit y suculent dinar; regnant entre tots
 los assistents una franca alegria que 's retratava en
 tots los rostres y que fou manifestada ab llarchs pi-
 caments de mans, quan, acabat lo dinar, lo nou cele-
 brant ab sentidas y eloqüents frases, doná las gra-
 cias á tots los que l' havian acompanyat en un dia
 tant gloriós per éll.

Parlaren també varis dels comensals, desitjant
 tots que Deu concedeixi innumbrables anys de ditxas
 y prosperitat al nou sacerdot.

Y després d' haber passat á la capella de la er-
 mita hont s' hi cantaren los goigs del gloriós mártir
 patró de la mateixa, seguits del reso del Sant
 Rosari, 's doná per acabada la festa que tant agra-
 dables recorts deixarà entre tots los que hi assistiren.

Rebí lo nou representant de Crist á la terra, la
 nostra mes coral felicitació, igual que tota sa distin-
 gida familia.

JOAN LINARES Y DELHOM.

Palafrugell, 3 de Juliol de 1899.



L' ORFANET

Solet en lo mon
 n' está 'l pobret orfe,
 amor va cercant
 y ningú n' li done,
 hont fixa sos ulls
 hu ovira totombres,

hont posa sos peus
sols punxes hi trova,
y la soletat
n' es sa companyona ..
¡Qué trista deu ser
la vida d' un orfe!

Mes no per aixó
ell se desconsola,
puig sab que si amor
li negan los homes,
p' el orfes, al cel,
ne te Deu de sobres.

FELIP PLEYÁN.

Lleyda y Juny 99.



—En *La Voz de San Antonio* órguen quinzenal de la Pía Unió, llegim que á Tortosa s' instalá ab gran alegría la referida Associació. al tretze de Desembre del any prop passat; essent ja un miler d' associats.

Se formá una nombrosa Junta Antoniana celebrantse exercisís espirituals. Aprés establiren les senyores un culto perpetuo á Sant Antoni, per medi de Zeladores en nombre de tretze. Actualment diu que hi han cada día, 14 socies, es á dir un Choro que ofereixen la Sagrada Comunió, Missa y

visitar al Sant, ab lo reso dels responsoris pera les necessitats de l' Ecclesia y principalment per desagra-vi eucaristich. ¡Molt be ho fan els tortosins!

A més d' aixó tenen una llantia sempre encesa davant l' imatge de Sant Antoni, se hi celebren els *Tretze dimars*, la *Novena* y dos Missas anyals per els associats difunts. Es exemple digne d' imitació.

—En Aleoy (Alacant) donan compte de les almoynes recullides en les caixetes de Sancta Maria, important en una setmana 522'76 pessetes y á Sant Mauro y Sant Francesch en tres mesos 101'23 pessetes.

—De Lloret de Mar (Gerona) ens diuen que es celebrá la festa de Sant Antoni lo día 18 de Juny ab ofici y sermó. Ademés se repartí socors extraordinaris als pobres adoptats.

—Recordém al devots de Sant Antoni que al enviarnos les almoynes per haber obtingut les gracies demanades en les promeses publicades en la revista, desitjariam se fes constar aquesta circumstancia y la fetxa de la prometensa perque aixís al publicar periódicament lo balans de promeses complertes, pogan veure el devots evidentment la protecció de Sant Antoni al comparar lo número de gracies obtingudes al costat de las poques que quedan sense obtenir.

PA DE SANT ANTONI (1)

Lo nostre pa de cada dia donáuno
Senyor en lo dia de avuy.

Suma anterior. 179'25

Una devota en compliment de una promesa.	15
I. P. p' el Pá de Sant Antoni.	0'50
Per un favor rebut.	6
Francisco Blanch en agraïment als favors rebuts de Sant Antoni.	1
Per una promesa feta al Sant.	1
Recullit al bussó.	0'35
LA CREU DEL MONTSENY per sos redactors y col-laboradors.	1

204'10

Los 230 pans repartits lo día de Sant Antoni importavan. 108

Queda líquit. 96'10

PROMESSES

Un devot promet una pesseta si alcanza una nova gracia.

NOVES ANTONIANAS

—Segóns l' estadística que porta en lo número de aquet darrer Juny *El Eco Franciscano*, se han associat á la Pía Unió de Sant Antoni de Padua, solzament á Espanya, desde el Febrer de 1894 en que s' instituí 274,731 fidels de un y altre sexe, que resultan á més de 50.000 per any.

(1) Les almoynes poden depositarse en la caixa-bussó que hi ha á l' entrada de la Administració ó enviarse per correu, acompanyantse sempre que's puga una noteta denotant sa procedencia y al motiu perque 's fa la almoyna.

Correspondencia literaria

Ll. B. S. Agraheixo molt lo seu oferiment; pot en viarlo quan sigui del seu gust que 'm sembla que ha de tenir interés, A. V. rebuda la seva; es publicará. S. P. (estudiant). 'S veu que no desconeix les regles de la versificació ¡mes hay! (com diu vosté) usa un llenguatge tan viciós, que no 'm veig ab pit de ferne una esporga saniosa. Però com lo fons moral es precís, li recomano alé y, si Deu vol, un altre día li publicarém sos treballs. I. Rovira Coll. En Ton es aquí. Me diu que us saludí. R. B. S. Sense una dossis de fé un bon xieh sólida necessariament s' han de fer treballs com els de vosté. La fé es un bálsam que goreix aqueixes ferides y altres de mes grosses.—Queda per contestar.

Imprempta Antoniana.—Gerona, 76.—Barcelona. M. 67.

Secció d' Anuncis

SANTA EULÀRIA

POEMET DE

Mossen Jacinto Verdaguer

AB INFINITAT DE GRABATS

Se ven al preu de 3 pessetes en nostra Administració

Imprempta Antoniana

76 - GERONA - 76

BARCELONA

Aquesta casa, única en sa classe, fundada ab l'únich y exclusiu objecte de reglamentar en sos tallers lo treball cristià, ofereix sos serveys al públich, ab la seguretat de que pot competir en tots conceptes ab els demás establiments d' esta industria.

No s' admet cap treball contrari á la Fe ó Moral catòliques.

Se compran y venen

TOTA MENA DE LLIBRES

EN LO DESPATX DE

N' ANTÓN CASTELLS

Portaferrisa, 16, escala

BARCELONA

L'ASSUMPTA

Premiat en lo
CERTAMEN LITERARI DE MANLLEU, 1890
ab un ram de lliris d'or y argent

ORIGINAL DE 'N

JAUME BOLOIX CANELA

POEMA

en deu cants y en vers

Aquesta gemada obreta que 's ven al preu de **una pesseta** en totes les llibreríes, per un contracte especial celebrat ab l' autor, podém oferirla avuy á nostres llegidors al preu de **dos rals**.